

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiaē, 1697

Cap. V. Par, Paria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

venundationem ex pagis propinquis oppido ad-
vehere sit permillum, vid. d. Resp. 42. n. 5.

III.

Ministris Ecclesiae in villis certi panes praestan-
di. Carpz. Defin. Confist. P. 1. Defin. 102. n. 5.

CAP. IV.

Papa.

Axioma I.

Papa non potest transferre, quod ipse non ha-
buit. l. observare 4. §. ult. ff. de offic. Procons. l.
traditio 20. ff. de acquir. domin. nec habere po-
tuit. gloss. in Auth. quomod. oportet Episc. in verb.
conferens. c. cum ad verum. 6. ibidemque gloss. di-
stinct. 96. Arnif. lib. 1. de Majest. c. 2. n. 3.

II.

Papa etiam nonnunquam in jure fallitur. cap.
praeterea 12. ibique gloss. super verbo fallat. dist. 23.
Consil. Argent. consil. 74. n. 5. tom. 1.

III.

Papa in temporalibus non habet jurisdictio-
nem, nisi casualem. c. licet 10. de foro competent.
seu in defectum. Ant. de Rosell. in tract. de potest.
Imper. & Pap. in §. Casarem. per c. si duobus 7.
§. denique de appellat. Lancellot. de Imper. lib. 1.
c. 1. §. 4. vers. 26. Mynt. 1. obs. 14. per c. causam 7.
& c. per venerabilem 13. qui fil. sint legitim. Thom.
Michael. dist. de jurisdict. tref. 43. Ord. Camer.
tit. 7. p. 2. ibi: doch dieselben aus dem Reich.
Matth. Steph. 2. de jurisdict. cap. 1. m. 2. n. 197.
Arnif. lib. 2. c. 4. n. 8. de Majest. Ludov. Molin.
tract. 2. de justit. 29. concl. 1. §. 2.

De Paraphernalibus bonis vid.
bona conjugum.

CAP. V.

Par, Paria.

Axioma I.

Qui non sunt pares in gradu, illi nec possunt
in jure, vel facto esse pares. c. licet ex quadam 47.
extr. de rescrib. Castr. ad l. liberorum. ff. de his, qui
not. infam. & ibid. Dec. n. 5. Jason. ad l. non hoc.
C. unde legitimi. Tiber. Dec. resp. 42. n. 62. vol. 1.
ideoque etiam ad paria judicari non possunt. arg.
l. aut facta 16. ff. de pign. l. ut resp. 15. C. de trans-
actionib. Dec. ad l. precibus. n. 4. C. de impub.
substitut. Joseph. Lud. decis. Lucens. 44. num. 61.
Goedd. 3. Consil. Marpurg. 32. n. 183.

II.

In paritate votorum eorum est amplectenda
sententia, qui in dignitate praecellunt, l. §. ff. de
pact. Quod si paria sint vota Judicum ordinario-
rum, praefertur ea sententia, quae est pro reo &
minorem continet summam, l. 38. ff. de Re Jud.
nisi actoris causa sit favorabilior, c. gr. testamen-
tum, dos, & omnis pia causa. d. l. 38. cap. fin. X.
de sentent. Carpzov. Part. 1. Constit. 27. Definit.
fin. si paria sint vota judicum delegatorum seu
Commissariorum, praefertur ea sententia quam

delegans confirmat l. 28. ff. de Re Jud. cap. fin. X.
eod. rectius tamen rationem quam numerum
considerari putat Carpzov. Part. 1. Constit. 27.
Defin. 12.

Declarata tamen dicta ex iis, quae habet Gratius
de Jure Belli & Pacis lib. 2. cap. 5. §. 18. & 19.

III.

Pari poena puniuntur peccans & consentiens,
c. omnes 5. 17. q. 4. cap. extr. de offic. deleg. c. ult.
Clericorum 13. extr. de vit. & honest. cler. c. qui
cum 4. extr. de furt. cap. si quis 4. extr. de purgat.
Canon. cap. nuper 29. cap. quantae 47. extr. de
sentent. excomm. & opem dans. cap. 6. extr. de
homicid. sicut & qui causam homicidii praestat, &
homicidium committit. cap. presbyterum 7. c. su-
scipimus 10. extr. de homicid.

IV.

Paria vincula ubi sunt, primum tenet, secun-
dum non obligat. l. sicut 22. extr. de sponsal.

V.

Paria sunt deficere in purgatione, & non sub-
ire purgationem. cap. tua nos 8. extr. de cobabit.
Cleric.

VI.

PAR in parem non habet imperium.
l. nam & magistratus 4. ff. de recept. arbit.
l. ille a quo 13. §. tempestivum 4. ff. ad Trebell.
c. inferior 4. c. denique 6. distinct. 21. c. in-
notuit 20. §. quamvis. de elect. c. 1. de locato.
Clar. §. fin. quest. 38. n. 3. vers. quero pone.
Barth. Berett. ad extravag. ambitiose. de
rebus Ecclesiast. non alien. verb. praedeceffo-
rum. num. 5. pag. 226. Rebuff. tom. 1. ad Le-
ges Galliae, tract. de evocat. n. 46. p. 265. Cot.
in memorab. verb. par. p. m. 657. Menoch.
de arbit. lib. 2. casu 438. n. 9. & consil. 147.
n. 35. & consil. 250. n. 41. & consil. 298. n. 13.
& consil. 423. n. 11. & consil. 466. n. 2. & con-
sil. 676. n. 15. Surd. consil. 47. n. 11. & consil.
106. n. 12. & consil. 167. n. 16. Aloyf. Ricc. in
collect. decis. p. 5. collect. 1094. Thomas de
Thomasset. in floribus legum, reg. 218. ubi
intelligit, nisi par se subiciat jurisdictio-
ni alterius paris, vel etiam minoris, vel
nisi tractetur de publica salute & utilita-
te. Sigismund. Scacc. de appellat. q. 2. n. 10.
Joseph. Aldrete in allegat. Juris pro omni-
moda Regularium exempt. p. 3. cap. 4. n. 28.
late Cardinal. Tufch. pract. concl. tom. 6.
lit. P. concl. 89. per totam. Steph. Gratian.
discept. forens. tom. 5. c. 923. num. 5. Joh.
Marian. Novar. in praxi elect. & variat.
fori quest. 34. sect. 2. item. 14. Joh. Anton.
Mangil. de imputat. q. 81. num. 3. & limitat
aliquibus modis Surd. d. consil. 47. n. 5.
& 9. quando scilicet par jurisdictioni paris se
subjicit, vel quando superiorem non re-
cognoscit, vel quando periculum est in
mora, vel quando unus major est altero in
administracione. adde Limmaum in anno-
tat. ad lib. 4. jur. publ. cap. 8. n. 10. 2. p. 167.

VII.

VII.

PARES cum paribus, veteri proverbio, facillimè congregantur. l. pupillo 27. §. 1. ff. de tutor. & curator. dat. ab his. l. 1. §. 1. ff. de excus. tutor.

IIX.

PARIA delicta mutua compensatione tolluntur. l. viro atque uxore 40. ff. soluto matrim. l. 2. ff. ne quis eum. l. cum proponas 21. ubi Dd. C. de pactis. c. nihil 1. 32. quest. 6. c. significasti 4. de divor. c. intelleximus 18. & c. fin. de adulter. cap. ad id 21. extr. de sponsal. l. penult. de homicidio. Hippol. sing. 234. Palat. in repet. rubr. de donat. inter virum & uxorem. §. 20. n. 4. Bertazol. in repet. l. si quis major. C. de transact. n. 430. Sanchez. de matrim. lib. 10. disput. 8. n. 29. Card. Tusch. tom. 1. lit. C. concl. 489. n. 15. & 16. Cas. Arg. de contrad. legit. q. 10. n. 110. Cardof. in praxi jud. verb. delict. n. 37. latè Farinac. fragm. crim. p. 1. lit. D. num. 110. cum seqq. ubi n. 114. intelligit procedere in civilibus, sive sit circa idem, sive circa diversa. & num. 127. ampliat in spolio. & n. 128. limitat, quando delicta sint commissa circa separata. & num. 139. limitat, etiam quando agitur criminaliter, & ad poenam. Cels. Bargal. de dolo. lib. 6. reg. 15. Surd. cons. 302. n. 18. Intellige in civilibus, sive sit circa idem, sive sit circa diversa. Cardof. d. verb. delictum. n. 37. Farinac. d. lit. D. n. 114. secus quando criminaliter agitur, & ad poenam. Cels. Bargal. d. reg. 15. Cardoso cit. loc. Farinac. d. l. D. n. 139. ubi n. 128. limitat axioma, quando delicta circa diversa & separata sunt commissa.

IX.

PARIUM est eadem Juris dispositio. c. inter corporalia 2. de translat. Episc. & eadem natura. l. si socer 44. in fin. ff. soluto matrim. atque potentia. l. 1. §. veteres 10. ff. de acquir. poss. l. si reus 13. ff. de duobus reis. (A pari enim potentia causa par effectus procedit. Bald. in l. conventicula. C. de Episcop. & Cleric. per text. in l. socer 44. ibiq. gloss. & Dd. ff. solut. matrim. l. Pompeius scribit 9. vers. quemadmodum. ibidem gloss. & Dd. ff. de negot. gest. l. si de eo 39. ubi Paul. de Castr. Imol. ff. de acquir. poss. §. Conf. Arg. 1. consil. 1. n. 2. quia ubi eadem factorum qualitas & ratio, ibi eadem quoque debet esse dispositio. l. illud 32. ff. ad L. Aquil. l. à Titio 108. de V. S. & quæ in radice & causa conveniunt, conveniunt etiam in effectu. l. 32. ibiq. Dd. de LL. Et casus, quos necit paritas, æquitas, & identitas rationis non sunt separandi, quoad juris dispositionem. d. l. à Titio. Conf. Arg. 1. consil. 17. n. 65. & parium paria sunt

judicia, & ubi diversitatis ratio reddi non potest, ibi diversum jus observari non debet. l. 12. §. de illo 3. ibi nam quæ ratione. ff. de usufruct. l. 2. in fin. ff. de negot. gest. l. 27. §. sed & is qui 3. ff. de rei vind. Hinc quæ paria sunt in dispositione, debent etiam esse paria effectu & interpretatione. Alberic. de Rosat. in tract. statut. p. 2. in pr. n. 9. Wesemb. 1. consil. 4. n. 77. Conf. Arg. 1. consil. 110. n. 52. cum de similibus idem iudicium. c. in causis 19. vers. cum in similibus. extr. de sent. & re jud. c. inter cæteros 4. vers. ult. extr. de rescript. c. 2. extr. de translat. Episc. c. cum secundum 16. in pr. ibi patet à simili. extr. de præbend. l. 12. ff. de LL. l. ultima. C. de inoffic. testament. Bocer. de invest. feud. c. 4. n. 36. Phil. Matth. 2. Consil. Marp. 26. n. 18. & similes casus simili jure decidi debent. Felin. in c. at si Cler. 4. col. 3. circ. fin. & not. de judic. fac. l. 3. vers. nec Divus Marcus ff. de rupe. test. Quapropter pares qui sunt in natura simultaneæ investituræ, pares etiam sunt in successionis æquitate. Bald. in Autb. ex testamento. col. 1. C. de collat. & ad l. humanitatis opposit. 4. notab. 3. C. de impub. sublit. Gædd. 1. Consil. Marp. 32. n. 26.) & quod regula correlativorum sit regula parium, dixi sup. lib. 3. tit. de correlativis. hinc qui in pari sunt culpa vel negligentia, pari poenâ sunt puniendi. Perez. C. de Navicul. n. 37.

Declaratio quousque se paritatis ratio extendit. Ita peculium quasi castrense militum togatorum in omnibus quidem comparatur castrensi; ob cessantem rationem autem de eo, non ut militibus quò volunt modò, sed communi & consueto ordine testamenta condere possunt. Perez. C. de Castrensi. pecul. n. 9.

X.

PARIA sunt solvere, vel citato & contumace creditore, offerre, vel deponere. l. qui mutuam 56. in pr. in vers. si de jussor. ff. mandati. l. si de jussor. qui minori 64. ff. de si de jussor. Card. Tusch. præct. concl. tom. 7. lit. S. concl. 340. n. 18. in med. Aliàs enim solvere qui tenetur, non satisfacit consignando, vel deponendo. Bart. in l. item liberatur. §. 1. ff. quibus modis pign. Neguz. de pignor. p. 5. membr. 1. n. 4. Menoch. re-med. 15. recup. poss. n. 645. Azeved. lib. 18. n. 2. tit. 21. lib. 4. novæ Recop.

XI.

PARIA sunt, solvere creditori meo, vel alteri de ejus mandato, ut sim liberatus. l. solutum 49. ff. de solution. Cardinal. Tusch. d. lit. S. concl. 340. n. 39.

XII.

PARIA sunt, conditio quæ inest ta-

cita

cité à lege, & conditio expressa ab homine. Socin. *consil.* 182. *Licet. vers. Et si dicatur. lib. 2.* Card. Tusch. *pract. concl. tom. 8. lit. I. concl. 7. n. 7.*

XIII.

PARIA sunt titulum non habere, vel nullum habere. *Surd. decis. 45. n. 17.* (vel vitiosum & injustum. *Bald. in l. inutilem. n. 2. Cod. de furt. Panorm. in c. gravis. n. 7. de restitut. spoliat. Balb. in repetit. l. Celsum. in pr. ff. de usucap. Crot. consil. 47. num. 21. Et consil. 75. n. 10. Natt. consil. 448. num. 23. vol. 2. Roland. à Valle consil. 48. num. 12. vol. 1. Wesemb. consil. 6. n. 98. Cacher. decis. Pedem. 56. n. 5. Vult. 2. Consil. Marpurg. 29. n. 201.)*

XIV.

PARIA sunt non esse, vel esse, & non apparere. *l. duo sunt Titii 30. ff. de testam. tutel. l. in lege 77. ff. de contrab. emt. l. cum res 47. §. itaque 3. ff. de legat. 1. Abb. consil. 18. in princ. lib. 2. Zabarell. consil. 86. in fine. Decian. consil. 1. n. 132. lib. 1. Menoch. consil. 15. n. 13. Et consil. 201. n. 161. Surd. decis. 149. n. 2. Et decis. 306. n. 13. Et consil. 245. num. 13. Et consil. 377. n. 23. Cardin. Tusch. *pract. concl. tom. 6. lit. P. concl. 84. per totam. & precipue n. 9. Rot. decis. 167. n. 35. apud Farinac. p. 1. recent. Ricciul. in tractat. de neophytis. c. 7. n. 5. Andr. Gail. 1. observ. 105. num. 14. Cacheran. decis. Pedemont. 129. num. 9. Francisc. Vivius decis. 34. num. 1. Vultej. lib. 3. Consil. Marpurg. 30. num. 19.**

XV.

PARIA sunt, quod aliquid non sit factum, vel dictum, & non possit probari. *Joh. de Imola consil. 129. Visis ac ponderatis, circa fin. Surd. decis. 149. n. 2. Cardinal. Tusch. d. concl. 84.* (Quia paria sunt omnino non esse factum, vel factum & non apparere, vel minus legitime factum. *Bald. in c. suam nobis de appellationib. Abbas consil. 90. pr. lib. 2. Felin. in c. gratum. n. 4. de offic. deleg. Ifern. in c. 1. §. prater ea quæ fuit prima caus. benefic. amitt. Meichner. i. decis. 14. n. 3.)*

XVI.

PARIA sunt non esse, vel reperiri non posse. *l. cum unus 12. §. fin. ff. de bonis auct. Judic. poss. Bald. per textum ibi in l. omnia 32. §. species 5. ff. de legat. 2.*

XVII.

PARIA sunt esse talem, vel in omnibus haberi pro tali. *Decian. consil. 5. n. 32. lib. 1. Card. Tusch. d. concl. 84. n. 22.*

XVIII.

PARIA sunt non esse, vel esse nullum. *d. l. duo sunt Titii 30. l. non putavit 8. §. non quavis 2. ff. de bonor. poss. contr. tab. Surd. decis. 51. n. 14. Et decis. 222. n. 2. Flam. Paris.*

de resignat. benefic. lib. 8. q. 8. n. 34. cum seq. Cald. Pereira de potestate eligendi. cap. 5. n. 8. Farinac. in praxi crim. part. 1. qu. 15. n. 45. cum seqq. Et part. 4. consil. 60. n. 90. Et part. 5. q. 114. n. 128.

XIX.

PARIA sunt non fieri, & inutiliter fieri. *l. penult. in princ. ff. de suis & legit. hered. l. quoties 6. ubi gloss. & Dd. ff. qui satisd. cog. §. sit autem 3. Insit. de satisdat. tutor. gloss. verb. inutilem. in cap. 2. de translat. Episc. Palat. in repet. rub. de donat. inter virum & uxorem. §. 70. n. 29. Tiraquell. ad l. connub. gloss. 1. part. 6. num. 12. cum seqq. Covarr. *pract. c. 7. n. 2. vers. est & in hoc. Franc. Leo in Thesouro fori Eccles. p. 3. c. 9. n. 22. Menoch. cons. 658. n. 9. Surd. cons. 28. n. 89. Unde maritum non habere, & habere inutilem, paria sunt. Bolognet. ad Anan. cons. 83. n. 3. Et 4. quem refert Card. Tusch. d. lit. P. concl. 85. n. 8. Et inutiliter condemnari, vel non esse condemnatum, paria sunt. Castrensi. consil. 199. in pr. lib. 1.**

XX.

PARIA sunt non fieri, vel minus legitime fieri. *l. quoties 6. ubi Jaf. ff. qui satisd. cog. l. si aut nullum 4. C. de legit. hered. l. de atate 11. §. nihil 7. de interrogat. c. inter corporalia 2. de translat. Episc. cap. veniens 3. de presbyt. non baptiz. c. fin. de restit. spoliat. Lag. alleg. 82. in pr. Joh. de Imola consil. 110. In causa que vertitur. in pr. Rom. consil. 163. Constitutio. n. 2. vers. iis premiffis, & n. 3. Thomas de Thomasset. in floribus legum, reg. 117. in fine & 220. Dec. consil. 21. n. 51. lib. 2. Brunor. à Sole in locis comm. verb. factum. n. 17. Surd. consil. 45. n. 42. Et consil. 88. n. 16. Et consil. 3. n. 12. Et decis. 122. n. 6. Et decis. 269. n. 12. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 11. q. 7. n. 8. Valasc. de partitionib. c. 8. n. 44. Ant. Monach. Florent. decis. 26. n. 2. Monet. de distrib. quotid. p. 2. q. 2. n. 19. Mar. Anton. var. res. lib. 2. res. 8. n. 8. Cardinal. Tusch. d. tom. 6. lit. P. concl. 87. n. 1. cum seqq. Et paria sunt non habere mandatum, & habere, sed non legitimum. *Bald. consil. 402. Colligamus. n. 3. vers. considerandum est lib. 1. quem refert Tusch. d. lit. P. concl. 87. n. 6.**

XXI.

PARIA sunt non facere, vel minus perfecte facere. *c. si quis 46. de Elect. in 6. Castrensi. consil. 246. in casu, de quo quæritur. vol. fin. vers. breviter. lib. 1. Cardin. Tusch. d. lit. P. concl. 87. n. 3. Pacian. in analys. C. de pact. convent. n. 6. m. 2.*

XXII.

PARIA sunt non comparere, vel comparere minus legitime, *l. 1. in fin. ff. quod cuiusque*

cujusq. universit. nom. cap. si post 2. de concess. in 6. Petr. de Anchar. consil. 6. Viso tbe- mate, in princ. Cardinal. Tusch. d. lit. P. concl. 87. n. 4.

XXIII.

PARIA sunt nihil allegare, & allegatum non probare. Roland. à Valle cons. 35. n. 10. & 20. lib. 1. quem refert Card. Tusch. d. lit. P. concl. 87. n. 9.

XXIV.

PARIA sunt non fieri, vel invalidè fieri. l. non putavit 8. §. non quævis. 2. ubi Bart. ff. de honor. posses. contra tab. l. 1. §. quod autem 8. ubi Bald. ff. de officio præfecti urbis. Surd. consil. 157. n. 13. Marian. Ant. variar. resolut. lib. 2. resol. 11. n. 10. Rot. decis. 345. n. 3. p. 2. recent.

XXV.

PARIA sunt non fieri, vel non sortiri effectum, l. 11. §. nihil 7. ff. de interrog. act. l. si quis sub conditione 11. ff. de testam. tut. l. ex consensu 23. §. 1. ff. de appellat. Surdus consil. 245. n. 14. (vel fieri sub conditione, quæ purificari non potest, Rip. lib. Resp. cap. 3. n. 23. Curt. jun. consil. 92. n. 6. vol. 1. Vultej. 1. Consil. Marp. 15. num. 283.) quia non fieri, vel ita fieri, ut factum non relevet, paria sunt, Ant. Monach. Bononiens. decis. 40. puncto 7. n. 18. vide supra lit. N. cap. Non esse.

XXVI.

PARIA sunt aliquem non extare, vel extare & non succedere, l. pater filium 14. ff. de inoffic. test. l. 2. §. sed si sunt sui 8. ubi Bartol. ff. ad Tertull. (l. 1. §. ult. & l. seq. ibique Bart. ff. de honor. posses. contra Tabul. l. 1. §. si pater emancipatus §. sed et si patruus. vers. pro mortuo habetur. ff. de conjung. cum emancip. liber. Goedd. 1. Consil. Marpurg. 26. n. 43.) Tiraquell. de jure primog. 9. §. 3. n. 16. Alexand. consil. 197. Per spectis, in princ. lib. 6. Surdus consil. 237. n. 3. Cardin. Tusch. d. lit. P. concl. 84. n. 18. quia paria sunt extare filium incapacem ad successionem, & nullum extare. l. 1. ff. quod cujusque univers. nom. Feder. de Senis consil. 26. num. 3. in fin. vers. Primò. quia. Card. Tusch. d. lit. P. concl. 85. n. 4.

XXVII.

PARIA sunt nullum esse, vel sine effectum, Surdus decis. 51. n. 21. & 22. & consil. 3. à n. 8. & consil. 157. à n. 13. & consil. 179. à n. 49. & consil. 381. à n. 13. Ant. Monach. Bononiens. decis. 40. puncto 7. n. 20. Mar. Antoninus variarum resolutionum lib. 1. resol. 61. num. 24.

XXVIII.

PARIA sunt non respondere, vel obscurè respondere, l. de etate 11. §. nihil in-

terest 7. ff. de interrog. act. Decianus consil. 32. num. 25. lib. 2. Cardin. Tusch. d. lit. P. concl. num. 10. & faciunt notata per Soar. tom. 1. commun. opinion. lib. 7. tit. 19. n. 139. pag. mibi 293. ubi Bellacomb. num. 285. Anton. del Re Tiburtin. in tract. de juramento calumnia, cap. 14. num. 73. Et paria sunt non confiteri, vel obscurè confiteri, Romanus consil. 321. in fin. Cravett. consil. 157. Nobilis, n. 9. Rom. consil. 455. n. 2. Et paria sunt causam exprimere ita obscurè, quod non intelligatur, vel omnino non exprimere, Alex. consil. 182. Lectis & ponderatis, n. 5. vers. & paria sunt, lib. 2. quem refert Card. Tusch. d. lit. P. concl. 85. num. 6.

XXIX.

PARIA sunt forum sortiri, & statutis ligari, gloss. in l. 2. ff. de eo, quod certo loco, & in cap. quod clerici 9. de foro compet. Alexand. consil. 157. n. 15. vol. 2. Thesaur. Pedem. decis. 123. num. 11. Brunor. à Sole in locis communib. verb. forum 1. Menochius consil. 351. num. 14. Surdus consil. 343. n. 33. Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de exempt. Clericorum à statutis secul. §. 1. n. 7. Cardinal. Tusch. tom. 4. lit. F. concl. 444.

XXX.

PARIA sunt nescire, & dubitare, l. manifestissimi 22. Cod. de furtis. Tiraquell. in l. si unquam. in princ. n. 96. Cod. de revocand. donat. Sarmient. lib. 2. selectar. cap. 10. num. 5. Menochius de arbitrar. casu 75. num. 7.

XXXI.

PARIA sunt tractare de damno vitando, vel de lucro quæsito perdendo, Decian. consil. 56. n. 39. lib. 2. quem refert Card. Tusch. tom. 6. lit. P. concl. 84. n. 12.

XXXII.

PARIA sunt scire, & scire debere, l. quod te 5. in fin. ubi gloss. ff. si cert. pet. l. duo 78. ff. de acquir. hered. l. qui fundum 7. §. servus. 2. ff. pro emt. Tiraquell. de retract. lign. ad fin. tit. num. 43. Surdus consil. 150. num. 23. Stephanus Gratianus discept. forens. cap. 194. num. 1. faciunt tradita per Josephum Ludovicum Perus. decis. 103. Surdus decis. 146. Johann. Baptista Costa de facti scientia & ignor. insp. 65. ubi declarat, conclusionem procedere in his, quæ juris sunt, non quæ facti, sequitur Farinac. fragm. crim. p. 2. lit. 1. n. 163. Et scire, vel de facili scire posse, paria sunt, Rot. decis. 93. num. 4. apud Farinac. p. 2. recent. l. pen. ff. ad Maced. l. bonorum 10. in fin. ff. de honor. posses. l. duo 78. in fin. ff. de

(G)

ff. de acquir. hered. cap. fin. de clandest. de spons. (l. si Titius 47. in princ. ff. de fidejuss. gloss. in l. qui cum alio. ff. de Reg. Jur. Wemb. 2. consil. 8. n. 36. Vult. 2. Consil. Marpurg. 30. n. 68.) Honded. consil. 61. num. 16. lib. 1. Viv. opin. 835. n. 17. Polyd. Ripa in tract. de tempore nocturno, cap. 7. Joh. Baptif. Costad. in sp. 65. n. 7. Farinac. d. lit. 1. num. 164.

XXXIII.

PARIA sunt solvere, & compensare, l. si debitor 4. ff. qui potiores in pign. habeant. l. si peculium 20. §. de illo 1. ff. de stat. liber. l. 1. de compensat. l. amplius non peti 15. ff. rem ratam haberi. Tiraquell. de retractu lign. §. 3. gloss. 3. num. 6. Covarruv. in cap. quamvis pactum p. 1. §. 4. n. 9. Surdus de alimentis, tit. 6. q. 4. n. 4. & tit. 8. priv. 53. & decis. 117. & 191. Parlad. lib. 2. rerum quotid. p. 5. cap. fin. §. 11. num. 30. Azeved. l. 1. n. 128. tit. 21. lib. 4. nova Recop. Gutier. de juram. confirm. p. 3. cap. 6. n. 1. Castill. lib. 3. quotid. cap. 23. num. 90. Rot. decis. 858. n. 4. apud Farinac. collect. 1. noviss. & decis. 636. n. 3. p. 1. recent.

XXXIV.

PARIA sunt aliquid fieri tempore prohibito, vel conferri in tempus prohibitum, l. oratio 16. ff. de sponsalib. l. quod sponsa 4. C. de donat. ante nupt. l. in tempus 62. ff. de hered. instit. l. Stichus servus meus 39. ff. de manum. testam. Dec. l. cum qui. n. 4. ff. de Jurisd. omn. Jud. Cravett. consil. 175. n. 8. Tiraquell. de jure constit. p. 3. limit. 2. n. 3. cum seqq. & de jure mariti. gloss. 1. & de jure primogen. q. 40. n. 178. Malcard. de probat. concl. 1076. n. 1. Conan. comment. ar. Juris Civilis, lib. 8. cap. 2. n. 7. Valasc. consil. 77. n. 4. Card. Tufch. d. lit. P. concl. 88. n. 3. ubi n. 4. declarat procedere, quando substantia actus confertur in tempus prohibitum, secus si executio sola. Sic e contrario paria sunt fieri tempore habili, & fieri tempore inhabili, dummodo effectus conferatur in tempus habile, Sanchius in precepta Decalogi lib. 7. cap. 2. n. 54.

CAP. VI.

De Pariete.

Axioma I.

Paries communis corrumpi non debet l. fistulam 19. ff. de S. P. V. hinc ei nihil supra aut infra imponi potest, unde deterior fiat, l. quidam liberus, 13. ff. eod.

II.

Paries non idoneus a vicino demoliri potest. l. 37. ff. de damn. infect.

III.

Paries oneris ferendi servituti subjectus non debet deteriorari l. 6. §. fin. ff. si servit. vindic.

IV.

Paries vicini magis distans a vicino liberius & altius tolli potest l. 1. C. de servit. & aq.

CAP. VII.

Parsimonia. Frugalitas.

Axioma I.

Parsimonia quidem & frugalitas in patrefamilias valde laudatur, imò fere ut necessaria desideratur l. 79. §. 1. de leg. 3. v. infr. Paterfamilias, nimia tamen vertitur in vitium, l. 6. in pr. C. de advocat. divers. judic. ibi: per parva Principis subtilitas. Imprimis nimia parsimonia in principe non laudanda, Perez. C. de Castrens. omn. Palatin. n. 5.

II.

Parsimonia itur ad virtutem & ad securitatem iniquis temporibus, eaque imprimis filiosfamilias decet, Perez. C. eod. n. 4.

III.

Frugalitati imprimis milites studere cibisque durioribus assuescere debent, Perez. C. de erogat. milit. annon. n. 2. seqq. hinc & iis interdicitur caltra fuere, qui cibos delicatiores venales importabant, nec reverti in castra licebat, nisi frumenta adveherent, Perez. C. de Excoct. & Translat. n. 1. & 3. seqq.

CAP. IIX.

Pars, Partes.

Axioma I.

Pars non tenetur jus alterius partis dicere, l. non ex omnib. 39. §. 1. ff. de arbit. Innocent. in cap. si duobus. de appellat.

II.

Parti majori standum est, cap. Ne Episcopi 7. extr. de temp. ordin. & pars minor tenetur facere, quod major facit, cap. ex parte 18. extra. de Censib. siquidem a parte majori & saniori quod fit, inviolabiliter observari debet, cap. conam 35. extr. de Elect. Unde etiam partis majoris electio tenet, sit electus, sit idoneus, cap. quoniam 3. extr. de jure patron. §. sed si ex testamento. l. Instit. de satisfactione, nisi enim a parte majore facta fuerit electio, non valet, cap. Eccles. 48. cap. Cumana 50. extr. de Elect. dummodo indignum non elegerit; tum enim si pars major indignum, & minor dignum eligat, valet minoris partis electio, cap. congregato 53. cap. Ecclesia 57. extr. de Eccles.

III.

Partium jura cum sunt obscura, pro possessore judicandum est, cap. inter 6. in fin. extr. de fid. instr.

IV.

Partis eadem est ratio, quæ est totius, l. qua de tota 76. ff. de rei vindic. l. si unus 27. §. pen. ff. de